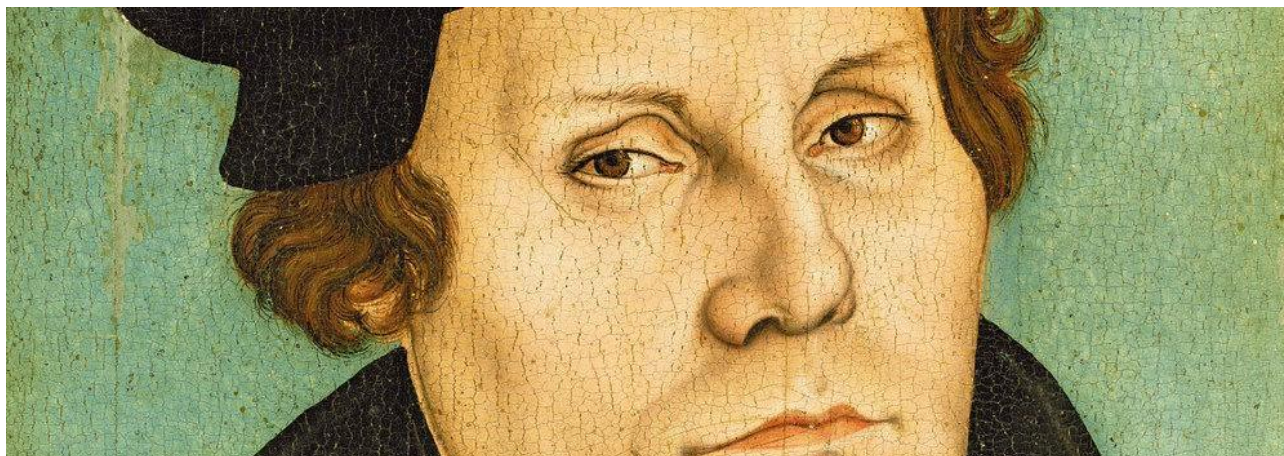

Hvad betyder Luthers tanker for menighedsplejen i dag?

Af generalsekretær Kirsten R. Laursen

”Se, således er troen en kilde til kærlighed til Gud og lyst til Gud, og kærligheden en kilde til et frit, villigt og muntert liv, som vil tjene næsten for intet. Thi ligesom vor næste lider nød og trænger til vore gerninger, som vi jo ikke selv har nogen gavn af, sådan har vi for Gud været i nød og trænger til hans nåde. Derfor, som Gud for ingenting har hjulpet os ved Kristus, således skal vi gennem legemet og dets gerninger intet andet gøre end at hjælpe vor næste” (fra Martin Luther: ”Et kristenmenneskes frihed” fra 1520).

Med den dybe inspiration fra sin bibeltolkning reformerede Luther kirken for det store flertal af mennesker i en række lande. Han fastslog som sin hovedtese, hvad allerede Paulus forkyndte, at den kristne frit kan leve retfærdiggjort af sin tro. Derfor har gerningen intet andet mål end at tjene næsten.

Man er som menneske altid ”indkroget i sig selv” og har tilbøjelighed til egoisme og ondskab, siger Luther. Mennesket er på én gang både retfærdig(gjort) og synder. Derfor har vi al mulig grund til at glæde os over, at Gud har sat os fri til at gøre kærlighedens gerning til gavn for vor næste. Vi kan trods vores indkrogethed i os selv alligevel arbejde som Guds samarbejdspartnere. Vort kristne sindelag bag vore handlinger er således, at vi er sat frie til at gøre det gode. Arbejdet, som efter Luthers opfattelse er afgørende for menneskets liv ”i kald og stand”, har altid kærligheden til næsten som det egentlige mål.

Allerede SMP’s første generalsekretær Alfred Th. Jørgensen (i årene 1902-1939, se hans bog ”Filantropi” fra 1939) lagde vægt på, at menighedsplejen er inspireret af Luthers teologiske tanker. Når menighedsplejen kan ses som en oplagt basis for kærlighedens gerninger, hænger det sammen med, at for Luther er der en klar sammenhæng mellem fællesskabet med Kristus i gudstjenesten, ikke mindst i nadveren, og fællesskabet mellem kristne. Den kristne kærlighed menneske til menneske på det individuelle plan har en meget fin basis netop i menighedsplejen, fordi denne udspringer direkte af det kristne gudstjenestefællesskab og har troen som sin motivation.

Alligevel siger Luther, at et samfund aldrig kan baseres på troen og kærligheden. Kirken skal ikke have verdslig magt, men koncentrere sig om kærligheden fra det ene individ til det andet. Magthierarkier hører i det hele taget ikke hjemme i kirken. I kirken skal der alene være bestemte funktioner, og alle er med deres forskellige funktioner i samme grad præster for vor Herre.

Staten må have en myndighed over samfundet og kunne sætte ind, når menneskers indkrogethed i sig selv truer med at tage magten. På den måde skal staten kollektivt sætte ind for regulere et samfund for at sikre,

at næstekærligheden kan få lov at råde. Vogter staten ikke godt nok over, at næstekærligheden har gode kår i et samfund, har talsmænd fra kirken ifølge Luther pligt til at tale staten imod.

Luthers tanker om adskillelse af stat og kirke og om statens myndighed til at regulere samfundet fik en meget stor betydning for samfundsopfattelsen og forholdet mellem samfundet og kirken i de lande, hvor den fremherskende kirkeopfattelse blev den evangelisk-lutherske.

I 500-året for reformationen vil vi også i SMP sætte Luthers tanker på dagsordenen og belyse, hvorledes disse tanker stadig i høj grad er aktuelle for det, vi gør som menighedspleje lokalt og nationalt. Dette nummer af bladet har som en fælles tråd følgende Luther-inspirerede emner: Hvad er det, der motiverer frivillige i menighedsplejen til at gøre det, I gør, og hvad kan menighedsplejen bidrage med i et samfund, hvor staten regulerer en stor del af livet for de mennesker, som I i menighedsplejen ønsker at hjælpe?

Luther udfordrer os på mange måder:

- Hvad betyder det, at vi med al vores indkrogethed i os selv alligevel kan handle frit og muntert i kærlighedens gerning med mandat fra Gud? Hvad betyder det for vores selvforståelse, vort menneskesyn og for vores indstilling til arbejdet i menighedsplejen?
- Hvordan kan vi i menighedsplejen fortolke Luthers forståelse af livet i kald og stand som menneskets egentlige bestemmelse, med kærligheden til næsten som det vigtigste mål?
- Hvordan kan alle danske menigheder få forståelse for diakoniens plads i kirken som en funktion fuldt på højde med andre funktioner?
- Hvordan finder vi som menighedspleje bedst vores rolle og plads i et samfund, hvor det formelle ansvar for social- og sundhedsvæsenet er lagt hos det offentlige? Husker vi at protestere, hvis vi ikke synes, at det offentlige udfører sin opgave primært under næstekærlighedens synsvinkel? Hvordan varetager vi bedst fortaler-rollen til gavn for samfundets dårligt stillede?

Luther giver os uden tvivl stadig meget at tænke over. Trods de 500 år er det lutherske ved vores kirke højaktuelt, også i menighedsplejen.